

Komentář k základním výsledkům SLDB 2021 v Ústeckém kraji

Výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021 jsou opět zpracovány především podle místa obvyklého pobytu sčítaných osob. Údaje tak jsou srovnatelné se sčítáním v roce 2011, ale možnosti srovnávání s předchozími sčítáními jsou omezené.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba převážně pobývá, tráví dobu svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost, a kde je členem konkrétní domácnosti. Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlícího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium délky pobytu nejméně 12 měsíců, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Výsledky sčítání 1961 až 2001 byly zpracovány podle **místa registrovaného pobytu (resp. v tehdejší terminologii podle místa trvalého pobytu)**, tedy podle pobytu úředně hlášeného, a to bez ohledu na to, kde občan skutečně bydlel nebo kde byl sečten.

Obyvatelstvo

K rozhodnému okamžiku sčítání (26. 3. 2021) žilo na území Ústeckého kraje **celkem 789 098 obyvatel s obvyklým pobytem**, z toho bylo 388 965 mužů (49,3 %) a 400 133 žen (50,7 %). Na celkovém počtu obyvatel ČR se kraj podílel 7,5 % a tento podíl byl pátý nejvyšší mezi kraji. Z celkového počtu obyvatel kraje jich 93,6 % mělo registrovaný pobyt shodný s místem obvyklého pobytu, 3,3 % obyvatel mělo pobyt registrován v jiné obci okresu, shodně 1,5 % obyvatel bylo k pobytu registrováno v jiném okrese kraje nebo v jiném kraji a 0,1 % obyvatel nemělo registrován žádný pobyt.

Nejvíce obyvatel mělo obvyklý pobyt v SO ORP Ústí nad Labem, a to 115 581 (14,6 % obyvatel kraje). V druhém největším SO ORP Teplice obvykle pobývalo 103 729 obyvatel (13,1 %). Naproti tomu nejméně obyvatel mělo obvyklý pobyt v SO ORP Podbořany (15 591 osob, tj. 2,0 %), a v SO ORP Bílina a Varnsdorf (shodně 2,4 %). Z pohledu velikostních skupin obcí mělo obvyklý pobyt nejvíce obyvatel v obcích s 20,0 až 49,9 tis. obyvateli (23,6 %). V kategorii 50,0 až 99,9 tis. obyvatel, kam spadají dvě největší města Ústí nad Labem a Most, obvykle pobývalo 19,1 % obyvatel a v obcích s 10,0 až 19,9 tis. obyvateli mělo obvyklý pobyt 18,9 % obyvatel. Nejmenší podíl obyvatel bydlel v obcích do 199 obyvatel, a to 0,7 %. Nejmenší obcí z pohledu počtu obyvatel byla obec Staňkovice v okrese Litoměřice, kde obvykle pobývalo 28 osob, druhou nejmenší obcí byl Brodec se 78 obyvateli. Nejvíce obyvatel žilo v krajském městě Ústí nad Labem, a to 89 713 osob.

Podíl rodáků, tedy obyvatel, kteří se narodili ve stejné obci, ve které měli k rozhodnému okamžiku místo obvyklého pobytu, dosáhl v kraji 49,9 %. V porovnání s ČR (50,4 %) byl podíl rodáků v kraji nižší o 0,6 procentního bodu (p. b.). Nejvyšší podíl rodáků byl zjištěn v okrese Ústí nad Labem, kde v místě svého narození stále obvykle pobývá 55,5 % obyvatel kraje. Naopak z místa svého narození se nejčastěji vystěhovávají obyvatelé okresů Litoměřice a Louny, kde byl zjištěn pouze 44,9 resp. 45,1 % podíl rodáků. Při detailnějším pohledu byl nejvyšší podíl rodáků zjištěn v ORP Most a Varnsdorf (56,1 resp. 56,0 %), nejmenší naopak v ORP Podbořany (43,2 %).

Počet cizinců dosáhl v kraji 25 964 osob, tj. 3,3 %. V porovnání s celorepublikovým průměrem (4,7 %) byl podíl cizinců v kraji o 1,4 p. b. nižší. Z celkového počtu osob s cizím státním občanstvím jich bylo 37,2 % ze zemí mimo Evropu, 35,4 % osob z evropských zemí mimo EU a 27,4 % osob mělo státní občanství některé ze země EU (vyjma ČR). Nejvíce cizinců mělo obvyklý pobyt v okrese Teplice a Chomutov (19,8 resp. 18,9 %), kde tvořili 4,2 resp. 4,1 % všech obyvatel kraje.

Největší podíl cizinců tvořily osoby se státním občanstvím Ukrajiny (26,3 %) a Vietnamu (25,6 %), které se tak podílely na populaci okresu 0,9 resp. 0,8 %. Zatímco podíl obyvatel se státním občanstvím Ukrajiny na celkovém počtu obyvatel je v kraji v porovnání s ČR nižší o 0,6 p. b., obyvatel Vietnamu žije v kraji více o 0,3 p. b. nežli tomu bylo v celé ČR. Podíl cizinců v jednotlivých obcích kraje většinou nepřesahuje krajský průměr. Výjimkou je několik obcí, kde žijí početné komunity osob se státním občanstvím Ukrajiny nebo Vietnamu. Vysoký podíl na celkovém počtu obyvatel obce tvořili cizinci v obci Kryštofovy Hamry (40,7 %), kdy

se jednalo výhradně o občany Ukrajiny. Výrazný počet cizinců byl rovněž zjištěn v obci Hřensko, kde cizinci tvořili 29,0 % všech obyvatel obce, a 26,3 % z celkového počtu obyvatel mělo státní občanství Vietnamu.

Z pohledu věkové struktury obyvatel bylo v kraji 16,1 % (shodně jako v celé ČR) obyvatel ve věku 0 až 14 let. Produktivní složka obyvatelstva ve věku 15 až 64 let tvořila v kraji 63,3 %, což bylo o 0,2 p. b. méně než v celé ČR. V kraji bylo v porovnání s ČR více osob ve věku 65 a více let, kdy senioři tvořili v kraji 20,6 % obyvatel, zatímco v ČR 20,4 % obyvatel. **Index stáří** v kraji dosáhl hodnoty 127,9, tzn. na 100 dětí ve věku 0 až 14 let připadalo 127,9 osob ve věku 65 a více let. Index stáří byl v kraji v porovnání s ČR vyšší. V kraji byl nejvyšší index stáří zjištěn v okrese Děčín (136,9), naproti tomu nejnižší byl v okrese Chomutov (120,8). Nejnepříznivější podíl seniorů vůči dětské populaci byl zjištěn v obci Doubice v okrese Děčín. Index stáří zde dosáhl hodnoty 522,2. Výrazně vysokého indexu stáří bylo rovněž dosaženo v obci Kryštofovy Hamry (475,0). Pomyslnou hranici 300 seniorů na 100 dětí překročily i obce Brodec (322,2), Janov (317,6) a Jenčice (303,6).

Ve struktuře obyvatel podle **rodinného stavu** převažovali v Ústeckém kraji, tak jako ve většině ostatních krajů, svobodní/é. Podíl svobodných osob dosáhl v kraji 44,3 % obyvatel kraje, což je nejvyšší podíl mezi kraji a o 1,3 p. b. více, než činil průměr ČR (43,0 %). V populaci kraje byl rovněž vysoký podíl rozvedených osob, a to 13,7 %, což byl druhý nejvyšší podíl mezi kraji a o 1,9 p. b. více, než byl republikový průměr (11,8 %). V důsledku toho žil v kraji po hl. m. Praze (34,5 %) druhý nejnižší podíl osob v manželství (34,8 %; shodně jako v Karlovarském kraji). Z celkového počtu obyvatel kraje se zjištěným rodinným stavem bylo dále 7,1 % osob ovdovělých. Struktura obyvatel byla tvořena i obyvateli žijícími v registrovaném partnerství (0,5 ‰), osobami, u nichž registrované partnerství zaniklo rozhodnutím soudu (0,2 ‰), osobami, u nichž registrované partnerství zaniklo úmrtím partnera (13 osob).

Ústecký kraj patří k regionům s horší vzdělanostní strukturou. Ta se zjišťovala za osoby ve věku 15 a více let, kterých se v kraji obvykle zdržuje 662 139, z toho u 54 686 (8,3 %) se **nejvyšší dosažené vzdělání** nepodařilo zjistit. Mezi osobami se zjištěným nejvyšším dosaženým vzděláním v kraji převažovaly osoby se středním vzděláním bez maturity včetně vyučených, jejichž podíl dosáhl 36,7 %. Při porovnání s celou ČR, kde osoby s tímto vzděláním rovněž převažovaly (32,9 %), je jejich podíl v kraji vyšší o 3,9 p. b. Druhou největší skupinu tvořily osoby s úplným středním vzděláním s maturitou včetně nástavbového a pomaturitního vzdělání (31,2 %), které byly druhou největší skupinou i na republikové úrovni (32,8 %). V kraji byl jejich podíl o 1,6 p. b. nižší. Horší vzdělanostní struktura kraje se projevuje i v podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Tyto osoby tvořily v kraji pouze 11,3 %, republikový průměr činil 18,7 %. Naproti tomu má kraj vysoký podíl osob obyvatel se základním vzděláním včetně neukončeného vzdělání, a to 18,2 %. Na úrovni ČR jejich podíl činil 13,3 %.

Z vnitroregionálního pohledu byl nejvyšší podíl osob se základním vzděláním nebo bez vzdělání zjištěn v okrese Most a Chomutov (20,0 resp. 19,5 % obyvatel okresu), nejméně bylo takových obyvatel v okresech Litoměřice a Ústí nad Labem (15,9 resp. 16,7 %). Okresy Ústí nad Labem a Litoměřice jsou zároveň okresy s nejvyšším podílem obyvatel s úplným středním vzděláním (33,6 resp. 32,5 %) i obyvatel s vysokoškolským vzděláním (14,4 resp. 13,0 % obyvatel okresu). Nejméně vysokoškolsky vzdělaných obyvatel žije v okrese Děčín a Chomutov, kde vysokoškolské vzdělání označilo jako nejvyšší dosažené jen 9,4 resp. 9,8 % osob.

Pracovní sílu tvořilo v kraji 400 698 osob, tj. 51,9 % všech obyvatel s obvyklým pobytem v kraji se zjištěnou ekonomickou aktivitou, přičemž zaměstnaných bylo 47,9 % všech obyvatel kraje a nezaměstnaných 4,0 %. V porovnání s ČR byl podíl nezaměstnaných v kraji vyšší o 1,4 p. b., podíl zaměstnaných byl naproti tomu nižší o 3,0 p. b. Celkově byl podíl pracovní síly v ČR na obyvatelích se zjištěnou ekonomickou aktivitou vyšší o 1,7 p. b. Z vnitrokrajového pohledu byl nejvyšší podíl nezaměstnaných zjištěn v okrese Most (5,2 %), krajský průměr přesáhly rovněž okresy Chomutov (4,4 %) a Ústí nad Labem (4,1 %). Nejnižší nezaměstnanost byla v okrese Litoměřice (2,7 %). Zbýlé okresy se pohybovaly mezi 3,7 až 3,9 %. Mimo pracovní sílu bylo v kraji 372 082 osob (48,1 %). Tuto skupinu tvořili převážně nepracujícími důchodci (23,3 % obyvatel kraje) a žáci a studenti (14,4 % obyvatel kraje). Osoby mimo pracovní sílu tvořily v kraji vyšší podíl, než byl průměr za ČR, a to o 1,7 p. b., což je zapříčiněno vyšším podílem nepracujících důchodců (o 1,3 p. b.) a také vyšším podílem žáků a studentů (o 0,3 p. b.) v kraji.

Jak již bylo uvedeno výše, největší podíl pracovní síly tvořili zaměstnaní v absolutním počtu 369 950 osob (jedná se o zaměstnané s obvyklým pobytem v kraji), přičemž u 10,6 % zaměstnaných nebylo zjištěno postavení v zaměstnání. Zaměstnaní se zjištěným postavením v zaměstnání byli tvořeni převážně zaměstnanci (86,3 % zaměstnaných), zaměstnavateli (1,3 %) a osobami pracujícími na vlastní účet (12,5 %). Při porovnání s ČR se v kraji na celkovém počtu zaměstnaných podílejí více zaměstnanci (o 2,3 p. b.) i zaměstnavatelé (o 0,2 p. b.), naproti tomu v kraji zaměstnaní méně častěji pracují na vlastní účet (o 2,5 p. b.). Nejvíce zaměstnaných bydlících v kraji, u kterých bylo zjištěno odvětví ekonomické činnosti (CZ–NACE), pracovalo v průmyslu (40,5 %), druhý nejvyšší podíl zaměstnaných se zabýval činnostmi souvisejícími s velkoobchodem a maloobchodem; opravami a údržbou motorových vozidel (13,2 %).

Sčítání nám rovněž poskytlo cenné informace o **vyjížděci** do zaměstnání a do školy. Vyjížděku se v kraji nepodařilo zjistit u 3,6 % z celkového počtu 111 319 nepracujících žáků a studentů a u 3,7 % z 369 950 zaměstnaných (včetně pracujících žáků a studentů). Do vyjížděky jsou zahrnuti i osoby chodící pěšky (nevyužívající žádný dopravní prostředek). Z nepracujících žáků a studentů se zjištěnou vyjížděkou tvořily největší skupinu osoby vyjíždějící do školy na jinou adresu v obci obvyklého pobytu (62,3 %), 23,6 % žáků a studentů vyjíždělo do jiné obce v rámci téhož okresu, 7,5 % jich vyjíždělo do jiného okresu kraje a 6,1 % žáků a studentů vyjíždělo do jiného kraje. Na adrese obvyklého pobytu jich mělo místo školy pouhých 0,1 % a do zahraničí vyjíždělo 0,4 % osob. Ve vyjížděci zaměstnanců za prací, zahrnující i pracující žáky a studenty, mírně převažovaly osoby mající místo pracoviště v jiné obci téhož okresu (26,4 %), 23,7 % pracujících vyjíždělo za prací na jinou adresu v obci obvyklého pobytu a 21,5 % pracujících mělo místo svého pracoviště totožné s adresou obvyklého pobytu. Do jiného okresu kraje dojíždělo za prací 8,9 % pracujících, 7,6 % jich vyjíždělo do jiného kraje a 3,0 % pracujících mělo pracoviště v zahraničí. Bez stálého pracoviště pak bylo 8,9 % pracujících.

Struktura vyjížděky podle hlavního dopravního prostředku byla zpracována za osoby, které vyjížděli za prací (247 769 zaměstnaných) či školou (107 189 žáků a studentů) na jinou adresu, než je jejich místo obvyklého pobytu. Použitý hlavní dopravní prostředek se v kraji nepodařilo zjistit u 6,4 % osob, u žáků a studentů byl tento podíl výrazně vyšší, a to 43,8 %. Z osob se zjištěným hlavním dopravním prostředkem používaným k vyjížděci do zaměstnání jich 60,8 % používalo automobil, který zároveň řídilo, 10,2 % osob chodilo na pracoviště pěšky a 9,5 % využilo městskou hromadnou dopravu. 7,5 % osob využívalo automobil jako spolujezdec, 6,4 % osob se přepravovalo do práce autobusem (mimo MHD), 3,1 % dojíždělo vlakem, necelá dvě procenta využívala jízdní kolo, 0,2 % jezdilo na motocyklu a 0,4 % využívala jiný dopravní prostředek. Mezi žáky a studenty byla struktura dojížděky odlišná. Největší podíl žáků a studentů využívalo jako hlavní dopravní prostředek pěší chůze (27,5 %), 20,0 % jich využívalo autobus (mimo MHD), shodně 18,8 % se dopravovalo do školy jako spolucestující v automobilu nebo prostřednictvím městské hromadné dopravy, 11,4 % žáků a studentů využívalo vlak, 2,9 % jich za účelem dopravy řídilo automobil, 0,2 % jezdilo na kole, 0,1 % jezdilo na motocyklu a 0,3 % využívalo jiný dopravní prostředek.

Respondenti mohli v rámci sčítání odpovídat na nepovinnou otázku týkající se jejich národnosti, přičemž mohli uvést národnosti dvě. Pakliže tak učinili, byli započtení do obou národností. Nejčastěji se osoby žijící v kraji stejně jako v celé ČR hlásili k české národnosti, jejich podíl dosáhl v kraji 62,6 % a v porovnání s průměrem ČR byl o 1,6 p. b. vyšší. Druhou nejčetnější národností byla v kraji slovenská národnost (1,3 %), následně pak národnost ukrajinská a vietnamská (0,6 %). K německé a romské národnosti se přihlásilo shodně 0,5 % obyvatel kraje. Moravská národnost, která byla v rámci ČR druhou nejčastěji uváděnou národností (5,3 %) byla v kraji z vybraných národností a krajů až na sedmém místě společně s ruskou národností (0,2 %). Při porovnání ostatních vybraných národností s průměrem ČR bylo v kraji více obyvatel hlásících se k romské (o 0,3 p. b.), německé a vietnamské (shodně o 0,2 p. b.) národnosti.

Další nepovinná otázka se týkala náboženské víry. V kraji se tuto otázku rozhodlo nezodpovědět 30,5 % obyvatel, celorepublikově 30,1 %. Z osob, které na tuto otázku odpověděly, jich v kraji bylo 84,2 % bez náboženské víry, 8,6 % obyvatel uvedlo, že jsou věřící, ale nehlásí se k žádné k církvi či náboženské společnosti a 7,2 % byli věřící hlásící se k církvi či náboženské společnosti. V porovnání s ČR byl podíl věřících obyvatel hlásících se k církvi či náboženské společnosti v kraji výrazně nižší, a to o 11,5 p. b. (průměr ČR 18,7 %). Věřících nehlásících se k žádné církvi či náboženské společnosti bylo v kraji oproti ČR o 4,4 p. b.

méně, naproti tomu osob bez náboženské víry bylo v kraji o 15,9 p. b. více, než činil průměr ČR (68,3 %). Nejčastěji se věřící v kraji hlásili stejně jako v celé ČR k římskokatolické církvi, jejich podíl na celkovém počtu obyvatel kraje byl 2,4 % v porovnání s průměrem ČR, v rámci které se k této církvi přihlásilo 10,1 % obyvatel republiky.

Z vnitroregionálního pohledu byl podíl věřících hlásících se k církvi či náboženské společnosti nejvyšší v okresech Litoměřice a Louny (8,3 resp. 8,1 %), nejmenší naopak v okrese Most (5,7 %). Při detailnějším pohledu byl podíl věřících hlásících se k církvi či náboženské společnosti nejvíce v ORP Žatec (9,3 %) a v ORP Podbořany (9,1 %), nejméně jich bylo v ORP Litvínov (5,1 %). Věřících nehlásících se k církvi či náboženské společnosti byl nejvyšší podíl v okrese Teplice a Ústí nad Labem (shodně 9,1 %), nejméně jich bylo v okrese Litoměřice a Most (shodně 8,2 %). Z pohledu ORP byl nejvyšší podíl věřících nehlásících se k církvi či náboženské společnosti v ORP Varnsdorf a Žatec (9,4 resp. 9,3 %). Nejmenší podíl byl zjištěn v ORP Děčín, Litvínov a Louny (shodně 7,8 %), rovněž také v ORP Bílina a Lovosice (shodně 7,9 %).

Převážná většina obyvatel v kraji žila v bytech. Jejich podíl k rozhodnému dni dosáhl hodnoty 95,7 %. 1,9 % obyvatel žilo v zařízeních a 2,5 % obyvatel žilo mimo byty a zařízení. Podíl osob bez domova na celkovém počtu osob s obvyklým pobytem v kraji dosáhl 0,4 ‰, což byl stejný podíl, jaký tvořily osoby bez domova na úrovni ČR. Z vnitrokrajového pohledu byl nejvyšší podíl osob bez domova zjištěn v ORP Chomutov a Litvínov (shodně 0,7 ‰). Vyšší podíl osob bez domova, než činil krajský průměr, byl zjištěn rovněž v ORP Most (0,6 ‰) a v ORP Teplice a Ústí nad Labem (shodně 0,5 ‰). Naproti tomu bylo bez domova nejméně osob v ORP Louny (0,02 ‰) a ORP Bílina, Lovosice, Roudnice nad Labem a Varnsdorf (shodně 0,1 ‰).

Domy

Domovní fond byl v kraji tvořen 144 024 domy, z toho bylo 123 776 domů (85,9 %) obydlených. Největší zastoupení mezi obydlenými domy měly rodinné domy, které tvořily 81,8 % obydlených domů. Bytové domy zaujímaly 16,0 % a ostatní budovy 2,2 %. Mezi okresy s nejvyšším podílem rodinných domů z obydlených domů patřily okresy Litoměřice a Louny (89,4 resp. 88,3 %), naproti tomu nejméně jich bylo v okrese Most (67,2 %), kde se zároveň nacházel nejvyšší podíl bytových domů (29,9 %). Z pohledu jednotlivých ORP tvořily rodinné domy nejvyšší podíl obydlených domů v ORP Roudnice nad Labem (93,5 %), podíl bytových domů byl nejvyšší v ORP Most (32,6 %) a v ORP Litvínov (26,8 %).

Ve **vlastnické struktuře** obydlených domů v kraji převládaly fyzické osoby, které vlastnily 84,2 % všech obydlených domů, druhý největší podíl domů byl ve spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek), a to 9,2 %. 2,4 % domů byly ve vlastnictví jiných právnických osob a 2,3 % domů vlastnila obec nebo stát. Bytová družstva byla vlastníkem 1,7 % obydlených domů. V porovnání s ČR se v kraji na vlastnictví obydlených domů podílely méně fyzické osoby (o 4,1 p. b.), naproti tomu větší podíl na vlastnictví v kraji zaujímala spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) (o 1,8 p. b.), bytová družstva (o 1,1 p. b.), obec či stát (o 0,7 p. b.) a jiné právnické osoby (o 0,6 p. b.). Vlastnická struktura obydlených domů reflektovala v jednotlivých ORP strukturu domovního fondu podle druhu domu, kde v ORP Most s nejvyšším podílem bytových domů byl zároveň zjištěn nejvyšší podíl domů ve spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek), a to 19,5 %, i ve vlastnictví bytových družstev (8,6 %). Naproti tomu v ORP Roudnice nad Labem, kde byl nejvyšší podíl obydlených rodinných domů, byl zároveň i nejvyšší podíl obydlených domů ve vlastnictví fyzických osob (93,6 %).

Domovní fond Ústeckého kraje tvořil při porovnání s průměrem ČR vysoký podíl domů postavených nebo rekonstruovaných do roku 1945. Jejich podíl na obydlených domech představoval téměř 40 %, zatímco v ČR tvořily takové domy pouze jednu čtvrtinu obydlených domů. Podíl domů postavených nebo rekonstruovaných po roce 2011 byl v kraji v porovnání s ČR mírně nižší. V ČR tvořily domy postavené nebo zrekonstruované po roce 2011 podíl 10,9 % na obydlených domech, v kraji tento podíl dosáhl 9,2 %. Z vnitrokrajového pohledu dosáhl největší podíl domů postavených nebo zrekonstruovaných po roce 2011 na obydleném domovním fondu v ORP Most a Ústí nad Labem (13,2 resp. 12,6 %). Nejméně jich ve vztahu k celkovému počtu obydlených domů bylo v ORP Bílina, kde tvořily podíl pouze 3,9 %. Obydlené domy postavené nebo zrekonstruované do roku 1945 nejvíce dominovaly v ORP Rumburk, kde jejich podíl tvořil 55,2 %, nejméně se jich naproti tomu nacházelo v domovním fondu ORP Most, kde zaujímaly pouze 17,0 %.

Vyšší podíl budov s obdobím výstavby nebo rekonstrukce po roce 2011 a naopak nízký podíl budov postavených či rekonstruovaných do roku 1945 v ORP Most se při porovnání s ostatními ORP kraje projevil v nejnižším průměrném stáří domovního fondu. Průměrné stáří bytových domů v ORP Most bylo 46,8 roku a v případě rodinných domů 47,6 roku. Nejvyšší hodnoty byly dosaženy v ORP Rumburk, kde bytové domy měly v průměru 76,3 roku a rodinné domy byly průměrně 75,7 roku staré. Krajský průměr rodinných domů dosáhl 63,2 roku, tj. o 12,0 p. b. více, než byl průměr ČR. Bytové domy byly v průměru 61,4 roku staré, což je o 3,0 % více, než bylo průměrné stáří bytových domů v celé ČR.

Obydlené domy se z pohledu počtu bytů v domě člení na domy s 1 až 3 byty (rodinné domy) a se 4 a více byty (bytové domy). Ve struktuře bytů v rodinných domech převažovaly v kraji domy s jedním bytem (73,7 %), dva byty byly ve 21,9 % rodinných domů a ve 4,4 % rodinných domů byly 3 byty. Bytové domy v kraji měly nejčastěji 5 až 9 bytů (36,7 %), druhý největší podíl tvořily bytové domy s 10 až 19 byty (30,1 %). Domů s 20 až 49 byty bylo v kraji 17,4 %, podíl ve výši 14,6 % zaujímaly domy se 4 byty a 50 a více bytů se nacházelo v 1,1 % bytových domů.

Z pohledu **počtu nadzemních podlaží** byly rodinné domy v kraji nejčastěji dvou podlažní. Jejich podíl na obydlých rodinných domech dosáhl 59,1 %. Druhý nejvyšší podíl zaujímaly rodinné domy s jedním nadzemním podlažím, 3 nadzemní podlaží mělo 5,5 % rodinných domů. V případě bytových domů tvořily největší podíl obydlých bytových domů domy se 3 a 4 podlažími (shodně 26,1 %), třetími nejčastějšími domy z pohledu počtu nadzemních podlaží byly bytové domy s 8 podlažími (15,9 %). Čtvrtým nejčastějším typem byly bytové domy se dvěma nadzemními podlažími (13,2 % obydlých bytových domů).

Domy měly v kraji nejčastěji **nosné zdi** z kamene, cihel nebo tvárníc (84,5 %), 8,7 % domů mělo nosné zdi ze stěnových panelů, u 4,4 % domů byly využité ostatní materiály a kombinace, 2,2 % domů mělo nosné zdi ze dřeva a pouze u 0,4 % domů byly nosné zdi vystavěny z nepálených cihel. Při porovnání struktury domů podle materiálu nosných zdí v kraji a v ČR je zřejmé, že v kraji byl o 3,8 p. b. vyšší podíl domů vystavěných pomocí stěnových panelů, naproti tomu bylo v kraji o 3,6 p. b. méně domů, u kterých k výstavbě nosných zdí byly použity kámen, cihly nebo tvárnice.

Podíl domů, kdy byl plyn zaveden do domu, dosáhl v kraji 62,6 %, což je o 2,9 p. b. méně, než činil průměr ČR (65,5 %). Z veřejné sítě bylo plynem zásobeno 60,8 % obydlých domů. Vodovod byl v kraji rozveden do 97,6 % domů. Úroveň zásobování domů vodou z vodovodu byl v kraji při porovnání s ČR mírně nižší, a to o 0,3 p. b. Naproti tomu bylo v kraji více domů napájených vodou z veřejné sítě. Jejich podíl dosáhl 89,5 % a o 8,9 p. b. předčil úroveň zásobování domů vodou z veřejné sítě v ČR.

Byty

Bytový fond je v kraji tvořen celkovým počtem 353 285 obydlých bytů, z toho 33,8 % bytů bylo k rozhodnému dni sčítání v rodinných domech, 64,6 % bytů bylo v bytových domech a 1,6 % bytů bylo v ostatních budovách. V porovnání s průměrem ČR byl podíl bytů v rodinných domech v kraji nižší o 10,3 p. b. na úkor bytů v bytových domech. Podíl bytů v ostatních budovách byl v kraji stejný jako republikový průměr. Z pohledu situace v jednotlivých ORP kraje byl podíl bytů v rodinných domech nejvyšší v ORP Roudnice nad Labem (66,7 % všech obydlých bytů). Z více jak poloviny tvořily byty v rodinných domech obydlý bytový fond i v ORP Lovosice (58,3 %), ORP Podbořany (57,7 %), ORP Louny (54,0 %) a ORP Rumburk (53,3 %). Nejnižší podíl bytů v rodinných domech byl naopak zjištěn v ORP Most, kde dosáhl pouze 11,7%.

Z celkového počtu obydlých bytů jich bylo 30,6 % ve vlastním domě, 28,7 % bytů bylo v osobním vlastnictví, 24,5 % bytů užívali jejich obyvatelé na základě nájemního vztahu nebo pronájmu a 8,3 % bytů bylo družstevních. Jako **důvod pro právní užívání bytu** bylo u 4,9 % uvedeno jiné bezplatné užívání bytu a u 3,0 % to byl jiný důvod pro užívání bytu.

Byty v kraji měly nejčastěji 4 obytné místnosti s plochou 4 m² a více (včetně kuchyně). Podíl bytů se 4 obytnými místnostmi z počtu bytů se zjištěným počtem obytných místností dosáhl v kraji 33,2 %, druhým nejčastějším bytem byl byt s 5 a více obytnými místnostmi (27,3 %) a třetí nejvyšší počet bytů měl 3 obytné místnosti (25,3 %). Byty se 4 obytnými místnostmi převažovaly ve všech ORP kraje, největší podíl těchto bytů byl zjištěn

v ORP Most (37,6 %), nejméně jich bylo v ORP Rumburk (29,7 %). Struktura bytů v domech podle **počtu obytných místností** v kraji byla ve srovnání se strukturou bytů v ČR velmi podobná. Největší rozdíl byl zjištěn u bytů se 4 obytnými místnostmi, které v kraji zaujímaly o 1,8 p. b. větší podíl, než tomu bylo na úrovni ČR. Vyšší v kraji byl rovněž podíl bytů se 3 obytnými místnostmi (o 1,4 p. b.).

Přesto, že byl průměrný počet obytných místností v domech celkem v přepočtu na 1 byt v kraji shodný s průměrem ČR (3,9), v kraji bydlelo v průměru na 1 byt méně osob. Zatímco v ČR žilo v jednom bytě v průměru 2,26 osob, v kraji to bylo jen 2,14 osob. Při porovnání počtu osob v průměru na 1 byt podle velikostních skupin obcí, je zřejmé, že s klesajícím počtem obyvatel roste průměrný počet osob žijících v 1 bytě. V průměru 2,44 osob žilo v jednom bytě v obcích s 200 až 499 obyvateli. Podobných hodnot bylo dosaženo i v ostatních velikostních skupinách obcí nepřesahujících 2 000 obyvatel, a to v obcích s 500 až 999 obyvateli (2,42 osob na byt), s 1 000 až 1 999 obyvateli (2,41) a v obcích do 199 obyvatel (2,40). Nejméně osob žilo v průměru na 1 byt v obcích s 50 až 99,9 tis. obyvateli (2,01) a v obcích se 20 až 49,9 tis. obyvateli (2,02). Okresem s nejvyšším průměrným počtem bydlících osob na 1 byt byl okres Litoměřice (2,28), nejméně jich v jednom bytě žilo v okrese Most (2,02 osob na 1 byt).

Z pohledu **technické vybavenosti** měla v kraji většina bytů zaveden vodovod až do bytu (89,7 %), v porovnání s ČR byl však tento podíl nižší o 2,7 p. b. O něco větší hodnoty, než činil průměr ČR, dosáhl naproti tomu podíl bytů se zavedeným plynem, kterých bylo v kraji 72,0 %, zatímco v ČR 68,6 %. Rovněž ke kanalizaci bylo připojeno v kraji více bytů nežli v průměru za celou ČR. V kraji podíl bytů připojených ke kanalizaci dosáhl 83,2 %, v ČR bylo ke kanalizaci připojeno 79,0 % bytů. Z vnitrokrajového pohledu jsou patrné rozdíly mezi jednotlivými ORP. Nejhorší na tom, co se týče technické vybavenosti bytů, byl ORP Rumburk, kde byly zjištěny nejnižší podíly jak u bytů se zavedeným plynem (50,1 %), bytů se zavedeným vodovodem (85,4 %), tak i u bytů připojených na kanalizaci (59,9 %). Nejvyššího podílu bytů se zavedeným plynem a připojených na kanalizaci bylo dosaženo v ORP Chomutov (86,0 resp. 92,7 %), největší podíl bytů se zavedeným vodovodem mělo ORP Roudnice nad Labem (93,1 %).

Nejčastějším **způsobem vytápění** v kraji bylo ústřední dálkové vytápění (47,1 %), 24,9 % bytů mělo ústřední vytápění s vlastním zdrojem (v bytě), 14,6 % bytů bylo vytápěno pomocí ústředního domovního vytápění a 6,2 % bytů využívalo lokální topidla (kamna). Podíl ústředního dálkového vytápění na vytápění bytů byl v kraji o 13,7 p. b. vyšší, než tomu bylo na úrovni ČR. Mezi jednotlivými ORP se způsob vytápění významně lišil. Zatímco v ORP Most výrazně převažovalo ústřední dálkové vytápění (84,9 %), v ORP Roudnice nad Labem naproti tomu byly byty nejčastěji vytápěny ústředním vytápěním s vlastním zdrojem v bytě (47,2 %). Jako hlavní zdroj energie používané k vytápění uvedla většina respondentů v kraji zdroj z kotelny mimo dům (47,1 %). Z pohledu celé ČR byl hlavním zdrojem vytápění plyn (34,4 %), který se v kraji umístil až na druhém místě (25,8 %).

Průměrná celková plocha bytu v přepočtu na 1 byt v kraji dosáhla 80,8 m². Z pohledu druhu domu měly největší celkovou plochu byty v rodinných domech (113,9 m²), na druhém místě byly byty v ostatních budovách (71,8 m²) a nejmenší byty se nacházely v bytových domech (62,8 m²). V porovnání s ČR byly v kraji v průměru menší byty nežli v ČR, a to o 6,8 m², a to zásluhou průměrně menší výměry bytů jak v rodinných (o 3,2 m² méně), tak i bytových domech (o 0,7 m² méně). Byty v ostatních budovách byly v kraji naopak větší o 4,8 m². Největší byty v rodinných domech se nacházely v ORP Most (124,2 m²), nejmenší naopak v ORP Děčín (109,9 m²). Rozdíly v průměrné celkové ploše bytů v bytových domech byly méně výrazné. Nejmenší byty v bytových domech se nacházely v ORP Most (60,8 m²), největší v ORP Žatec (64,7 m²).

Průměrná celková plocha bytu v přepočtu na 1 osobu byla v kraji 36,9 m², což je o 1,1 m² méně, než činil průměr ČR. Nejvíce připadalo z celkové plochy bytu v průměru na 1 osobu v rodinných domech, a to 45,0 m², v ostatních budovách to bylo 37,3 m² a v bytových domech 31,3 m². Zatímco v bytech v rodinných domech a ostatních budovách připadalo na 1 osobu o 1,0 resp. 1,7 m² více, než tomu bylo na úrovni ČR, v případě bytů v bytových domech to bylo o 0,1 m² méně. Nejvíce celkové plochy připadalo v bytech v rodinných domech na 1 osobu v ORP Most (48,8 m²), nejméně v ORP Děčín (43,3 m²). V bytech v bytových domech připadalo nejvíce plochy v přepočtu na 1 osobu v ORP Teplice (32,6 m²), nejméně pak v ORP Podbořany (29,7 m²).

Domácnosti

K rozhodnému dni bylo v kraji celkem **353 285 bytových domácností**, z toho největší podíl zaujímaly bytové domácnosti tvořené 1 hospodařící domácností (97,8 %). Stejně tomu bylo jak v celé ČR, kde tyto domácnosti tvořily 96,8 %, tak i v jednotlivých ORP kraje. Největší podíl připadal na tyto domácnosti v ORP Most (98,4 %). Bytových domácností tvořených 2 hospodařícími domácnostmi bylo v kraji 2,1 % a podíl 0,2 % zaujímaly bytové domácnosti s 3 a více hospodařícími domácnostmi.

V kraji bylo celkem **377 305 hospodařících domácností**, z toho 56,2 % zaujímaly domácnosti rodinné, zbylý podíl tvořily domácnosti nerodinné. V porovnání s ČR bylo v kraji méně rodinných domácností, jejich podíl na celkovém počtu hospodařících domácností tvořil celorepublikově 59,1 %, což je o 2,9 p. b. více než v kraji. Z pohledu jednotlivých ORP kraje bylo nejvíce rodinných domácností v ORP Roudnice nad Labem, kde jejich podíl dosáhl 63,5 %. Naproti tomu nejméně rodinných domácností bylo zjištěno v ORP Most, a to 52,6 %.

Na celkovém počtu **rodinných domácností** se domácnosti tvořené jednou rodinnou podílely 97,9 %, zbylý podíl připadl na domácnosti tvořené 2 a více rodinami. Podobně tomu bylo na úrovni ČR, kde domácnosti tvořené 1 rodinou zaujímaly 97,5 %. Z vnitrokrajového pohledu bylo nejvíce rodinných domácností tvořených 1 rodinou v ORP Most (98,4 %), nejmenší podíl byl zjištěn v ORP Roudnice nad Labem (97,1 %).

Na **nerodinných domácnostech** se v kraji nejvíce podílely domácnosti jednotlivců (96,5 %), zbylý podíl ve výši 3,5 % zaujímaly vícečlenné domácnosti zahrnující rovněž domácnosti prarodičů s vnoučaty (vyjma prarodičů tvořících pár, tj. úplnou rodinu). Podíl domácností jednotlivců na celkovém počtu nerodinných domácností byl v kraji mírně vyšší, než tomu bylo v celé ČR, a to o 1,0 p. b. Mezi jednotlivými ORP kraje byl tento podíl nejvyšší v ORP Varnsdorf (97,3 %), naproti tomu nejméně se jednotlivci na celkovém počtu nerodinných domácností podílely v ORP Lovosice (95,8 %).

Rodinné domácnosti tvořené 1 rodinou byly nejčastěji **úplnými rodinami**, a to jak v kraji, tak i v celé ČR. V kraji jejich podíl dosáhl 79,0 %, na úrovni ČR se úplné rodiny na rodinných domácnostech tvořených 1 rodinou podílely 81,7 %. Z pohledu struktury úplných rodin nejvíce převažovaly rodiny tvořené manželskými páry, kterých bylo 73,9 %. Druhý nejvyšší podíl připadal na faktická manželství, 0,2 % zaujímala faktická partnerství a nejmenší podíl tvořila registrovaná partnerství (0,1 %). Z celkového počtu hospodařících domácností tvořily manželské páry v kraji 32,1 % a faktická manželství 11,2 %. Při porovnání s ČR byl v kraji podíl manželských párů na celkovém počtu hospodařících domácností v kraji nižší o 4,2 p. b., naproti tomu podíl faktických manželství byl vyšší o 0,6 p. b. **Neúplné domácnosti** byly v kraji stejně jako v ČR nejčastěji tvořeny osamělou matkou. Podíl osamělých matek na neúplných rodinách v kraji dosáhl 85,9 % a v porovnání s ČR byl o něco častější, jejich podíl na úrovni ČR činil 84,8 %.

Z celkového počtu hospodařících domácností tvořených 1 rodinou zaujímaly domácnosti se závislými dětmi 46,9 %, zbylé domácnosti byly bez závislých dětí. Na úrovni ČR zaujímaly domácnosti se závislými dětmi 45,8 %, tj. o 1,2 % méně než tomu bylo v kraji. Největší podíl domácností se závislými dětmi bydlel v ORP Ústí nad Labem (48,2 %), nejméně jich naopak bylo v ORP Lovosice a Podbořany (shodně 45,3 %).

Průměrně měla jedna hospodařící domácnost v kraji 2,1 členů, v ČR to bylo 2,2 členů. Z vnitrokrajového pohledu měly v průměru nejvíce členů hospodařící domácnosti v ORP Roudnice nad Labem. Nejméně jich připadalo na jednu domácnost v ORP Most, Litvínov, Teplice, Ústí nad Labem, Bílina, Chomutov a Kadaň (shodně 2,0).

Hospodařící domácnosti nejčastěji bydlely v bytech. Podíl takových domácností dosáhl v kraji 96,0 % a v porovnání s ČR byl nižší o 0,4 p. b. Oproti ČR častěji bydlely hospodařící domácnosti v kraji mimo byty. Zatímco na úrovni kraje byl jejich podíl 3,8 %, v celé ČR to bylo 3,4 %. V zařízeních pak bydlelo 0,2 % hospodařících domácností a tento podíl byl shodný s ČR. Z vnitroregionálního pohledu bydlel největší podíl hospodařících domácností v bytech v ORP Most a Teplice (shodně 97,0 %). Naproti tomu byl v těchto ORP nejnižší podíl hospodařících domácností bydlících mimo byty (shodně 2,9 %). Nejnižší podíl domácností bydlících v bytech byl zjištěn v ORP Lovosice a Litoměřice (94,7 resp. 94,6 %) a mimo byty nejčastěji bydlely hospodařící domácnosti v ORP Lovosice (5,1 %). Domácnosti žijící v zařízeních tvořily největší podíl na

celkové počtu hospodařících domácností v ORP Litoměřice a Podbořany (shodně 0,5 %), nejméně často v zařízeních bydlení domácnosti v ORP Bílina (pouze 0,03 ‰).

Podrobnější analýza dat SLDB 2021 i dlouhodobého vývoje bude v analytické publikaci, která bude ve všech krajích vydána na konci října 2023.